तृणमंतरतः कृत्वा ॥ परपुरुषस्य साक्षात्संभाषणानर्हत्वात् ॥ भूम्यां किंचिदंतर्धाय मूत्रादिविसर्जनवत् तृणांतरेण तस्य मुखे प्रत्युत्तरदानं कथमस्य दुरात्मनो रजस्तमोभूतस्य मयिदुराशेति शुचिस्मिता ॥ प्रत्युवाचेति पुनरभिधानं प्रकारविशेषकथनार्थं एतेन तृणीकृतप्राणतया तृणतुल्यतया रावणस्य ग्रहणाच्चनिर्भय प्रत्युत्तरदानमितिबोधितं॥ तदेवाह ॥ मत्तोमनोनिवर्तय स्वजने प्रीयतां प्रीतिं कुरु ॥स्वजनः स्वभार्यादिः॥ क्रुद्धोक्त्या मनःपदादेः पौनरुक्त्यं न दोषभाक् ॥ वर्णनीयमयभावाच्च कवेरपितादृशं नदोषाय ॥ ३ ॥ सिद्धिं ब्रह्मलोकप्राप्तिं ॥ एकपत्न्या पतिव्रतया अकार्यं परपुरुषस्पर्शरूपं ॥ ४ ॥ तंप्राप्तया विवाहसंबंधेनेतिशेषः ॥ ५ ॥ पृष्ठतःकृत्वा परावृत्यस्थित्वा ॥ औपयिकी भोगभोग्या॥तत्रहेतुः सती परभार्येति॥६॥धर्मं साध्विति पश्यसाधूनां व्रतं चर यथा तव मंदोदर्याः परपरिग्रहेण दुःखं एवमन्येषामपि स्वदाराणां परपरिग्रहे दुःखमिति

तृणमंतरतःकृत्वाप्रत्युवाचशुचिस्मिता॥ निवर्तयमनोमत्तःस्वजनेप्रीयतांमनः॥ ३॥ नमांप्रार्थयितुंयुक्तस्त्वंसिद्धिमिवपापकृत्॥ अकार्यंनमयाकार्यमेकपत्न्याविगर्हितं॥ ४॥ कुलंसंप्राप्तयापुण्यंकुलेमहतिजातया॥ एवमुक्त्वातुवैदेहीरावणंतंयशस्विनी॥ ५॥ रावणंपृष्ठतःकृत्वाभूयोवचनमब्रवीत्॥ नाहमौपयिकीभार्यापरभार्यासतीतव॥ ६॥ साधुधर्ममवेक्षस्वसाधुसाधुव्रतंचर॥ यथातव तथान्येषांरक्ष्यादारानिशाचर॥ ७॥ आत्मानमुपमांकृत्वास्वेषुदारेषुरम्यतां॥ अतुष्टंस्वेषुदारेषुचपलंचपलेंद्रियं॥ नयंतिनिकृतिप्रज्ञंपरदाराःपराभवं॥८॥ इहसंतोनवासंतिसतोवानानुवर्तसे॥ यथाहिविपरीतातेबुद्धिराचारवर्जिता॥ ९॥

ज्ञात्वा अन्येषां दारारक्ष्याःपरिहार्याः॥७॥यथा स्वदाराणां स्वस्मिन्नेव रत्येहामुत्रसुखमिति स्वस्य निश्चयस्तथा परेषामपीत्यर्थे आत्मानमेव दृष्टांतीकृत्यस्वेष्वेव रम्यतां अन्यथोभयोरपि धर्मलोपइतिभावः ॥ विपक्षे बाधकांतरमप्याह ॥ अतुष्टमिति ॥ निकृतिप्रज्ञं निकृतिर्न्यक्कारः साधुकृतधिक्कारस्तदास्पदप्रज्ञं ॥ पराभवमजयरूपं ॥८॥ इह लंकानगरे संतः इहलोकपरलोकहितवक्तारोनवा नैव संति सत्सु वा तेषु तान्नानुवर्तसे तत्समीपं न गच्छसि गतोपि वा न पृच्छसि ॥ यथा ते विपरीता बुद्धिः आचारवर्जिता विहितकर्मविमुखी अविहितसंमुखीच॥ ९ ॥